

Клирингілік қатысу сертификаттары

2022 жыл тамыз

Клирингілік қатысу сертификаттары

2022 жылдың 22 тамызынан бастап

Биржа сауда-саттыққа қатысушыларға қатысудың клирингтік сертификаттарымен репо мәмілелерін жасауға мүмкіндік беретін ASTS+ сауда-клирингілік жүйесінің жаңа нұсқасын іске қосады

Мақсаты

репо мәмілелері бойынша қамтамасыз етуді секьюритилендіру жолымен репо мәмілелерін оңайлату

Клирингілік қатысу сертификаттары (КҚС)

Неэмиссионные обеспеченные бессрочные ценные бумаги, выпускаемые Биржей и удостоверяющие право их владельцев на долю активов, которые находятся в специально созданном гарантийном фонде KASE – имущественном пуле

Клирингтік ұйым ретінде Биржа клирингтік қатысушылар мүліктік пулға енгізген активтерге айырбас ретінде КҚС шығарады

Мүліктік пұл

Бірінші кезеңде "General" бір мүліктік пұлын құру жоспарлануда "General" мүліктік пулына мыналар кіреді: ақша қаражаты (теңге және АҚШ доллары) ҚР МБҚ-ны қоспағанда, ішінара қамтамасыз етумен мәмілелер бойынша қамтамасыз етуге ОК қабылдайтын бағалы қағаздар

КҚС ерекшеліктері

"General" мүліктік пулының ТКЖ тіркеуге өтініш берген барлық клиринілік қатысушылар жіберіледі ҚО-мен КҚС репо операциялары бойынша есеп айырысулар ҚО-мен репо операциялары бойынша есеп айырысулармен бірге (бір клирингілік пұлда) жүзеге асырылады. РЕПО операцияларымен сауда-саттық режимдерінде ОК-мен ҚСУ-мен мәмілелер қазақстандық теңгемен есеп айырысумен жасалады
Стандартты мерзімдер: 1, 2, 3, 7, 14, 30, 60, 90 РЕПО ашу мәмілесі жасалған күннен бастап күнтізбелік күн
Өтінімдерді беру "тікелей" тәсілмен де, "автоматты" тәсілмен де мүмкін
Пайыздық тәуекелмен өтінімдердің қамтамасыз етілуін тексеру жүзеге асырылады
РЕПО-ның ОК-мен КҚС мәмілелері дисконтсыз болып табылады

КҚС репо операцияларымен артықшылықтары

- КБЖ жеке клирингтік қамтамасыз ету ретінде ескеріледі
- ЖӨБ ОК-мен басқа мәмілелер бойынша қамтамасыз ету қызметін атқара алады
- Қамтамасыз етуді Online ауыстыру

- Корпоративтік әрекеттердің болмауы
- НКД болмауы КҚС құнының өзгеруінің болмауы
- Әр түрлі жолдардағы көп бағытты позицияларды тестілеу

КҚС шығару рәсімі және активтерді мүліктік пұлға енгізу сызбасы

Клирингілік қатысушы

1 КҚС = 1 KZT
КҚС құны өзгермеген

Мүліктік пұл

Құны 100 KZT активтер (бастапқы маржамен 10%)

90 КҚС, немесе 90 KZT-ге тең тәуекелді ескере отырып, активтердің құндық бағасы

КҚС сатушысы

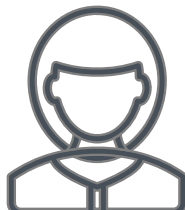

ОК-мен КҚС-мен репо ашу мәмілесі

100 КҚС

100 KZT

КҚС сатып алушы

КҚС сатып алушы

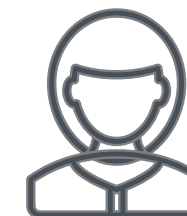

Репоны жабу мәмілесі Орталық комитетпен бірге

100 KZT + репо мөлшерлемесі бойынша сыйақы

100 КҚС

КҚС сатып алушы

Қайта бағалаудың жалпы схемасы

Активтер құнының өсуі кезіндегі қайта бағалау

Активтер құны өсуі кезінде қайта бағалау

Маржиналдық талаптар бойынша міндеттемелерді орындамаған кездегі ОК-нің іс-әрекеттері

МП-ға кіретін активтерді қайта бағалау mark-to-market клирингтік сессиясы кезінде күн сайын жүргізіледі

- МП ТКЖ бойынша есепке алынатын активтердің жалпы құнының өсуі кезінде
- МП СКЖ бойынша есепке алынатын активтердің жалпы құнының төмендеуі кезінде КҚС беру жүзеге асырылады, СКЖ өтеу жүзеге асырылады

СКЖ-ны қажетті мөлшерде өтеу мүмкін болмаған жағдайда, mark-to-market клирингтік сессиясының қорытындылары бойынша теріс бірыңғай лимит тіркеледі және оның шамасына клиринглік қатысушыға margin-call қойылады, ол ол ALT 14:00-ге дейін орындауы тиіс

Маржиналдық талап (margin-call) төмендегілер есебінен орындалуы мүмкін:

- активтерді МП СКЖ-ға енгізу
- МП ТКС сәйкес келетін T + СКЖ бойынша ескерілетін КҚҚ өтеу
- МП енгізілген бағалы қағаздарды сату

Клиринглік қатысушы margin-call-ті ALT 14:00-ге дейін орындамаған жағдайда, ОК саудасаттықта МП ТК-де ескерілетін активтерді margin-call-ті орындау үшін қажетті көлемде сатуға құқылы

КҚС РЕПО мәмілелері бойынша КБ міндеттемелері орындалмаған кездегі ОК-нің іс-әрекеттері

Ақша бойынша орындалмауы

Орындалмаған міндеттемелерді реттеудің стандартты рәсімі - позицияны 1 күнге ауыстыру қолданылады

Жүйелік режимде РЕПО мәмілелері арқылы өздерінің орындалмаған міндеттемелерін дәрменсіз КЖ өз бетінше реттеу (бірінші клиринг басталғаннан кейін 30 минут. сессия және екінші клиринг басталғаннан кейін 15 минут сессиялар)

ОК-ны дәрменсіз КҚ-мен реттеу дәрменсіз КҚ атынан СВОП / РЕПО жасайды

КҚЖ орындалмауы

Өзінің орындалмаған міндеттемелерін дәрменсіз КҚ-ның ӨБК шығару мақсатында МП СКЖ-не активтерді есептеу арқылы өз бетінше реттеу (бірінші клиринг басталғаннан кейін 30 минут сессия және екінші клиринг басталғаннан кейін 15 минут сессиялар)

ОК-ның жетіспеушілігі тіркелген "S+" / "I+" / "C+" / "O+" ТҚ-ға есепке жатқыза отырып, жетіспейтін КҚС-ты беру арқылы дәрменсіз КҚ-ның орындалмаған позицияларын "S+" / "I+" / "C+" / "O+" "СКЖ-нен теңгедегі ақшаны есептен шығару есебінен реттеу

Егер "S+" / "I+" / "C+" / "O+" СКЖ-нен теңгедегі ақшаны есептен шығару нәтижесінде теріс позиция қалыптасса, онда орындалмаған міндеттемелерді реттеудің стандартты рәсімі қолданылады-позицияны 1 күнге ауыстыру - ОК жосықсыз КҚ атынан СВОП/репо жасасады

МП СКЖ бойынша ескерілетін активтердің жалпы құнының төмендеуі кезінде МБЖ-да орындалмауға итермелейтін тәуекелдерді КҚ алады

ОБ орындалмауы

Жүйелік режимде РЕПО мәмілелері арқылы өздерінің орындалмаған міндеттемелерін дәрменсіз КБ өз бетінше реттеу (бірінші клиринг басталғаннан кейін 30 минут сессия және екінші клиринг басталғаннан кейін 15 минут сессиялар)

БШ жеткіліктілігіне оң тексеру және КҚС өтеу шартымен МП СКЖ-нен бағалы қағаздардың жетіспейтін санын "S+" / "I+" / "C+" / "O+" КҚТ-ға ауыстыру арқылы дәрменсіз КҚ орындалмаған позицияларын ОК реттеу

Дәрменсіз КҚ-мен ОК реттеу – ОК дәрменсіз КҚ атынан СВОП / репо жасайды

Нарықта қажетті ҚИ – ОК-ні «Үздік өтінімдер» режимінде тарту өз атынан сатып алу/сату жолдамасымен репо мәмілесін жасасуға «Барлығына» өтінім береді. Кез келген КҚ ОК берген өтінімді құптай алады және ФИ доноры ретінде қатыса алады

КҚ - ОК-тен қажетті ҚИ тарту меншікті ТКС-те қажетті ФИ бар КУ-мен не клиенттік СКЖ-не қажетті ҚИ бар ерікті провайдермен репо мәмілелерін жасасады

ОК – нің қарсы талаптары бар, қажетті ҚИ - ОК бойынша есеп айырысудың ағымдағы күнімен дәрменді КҚ-мен реттеуі дәрменді КҚ-ның атынан мәмілелер жасайды

Мүліктік пұлдағы шарттан бас тарту

1

Пұлға қатысушы өзіне берілген барлық КҚС өтелген жағдайда ғана мүліктік пұл туралы шарттан **бас тартуға** құқылы

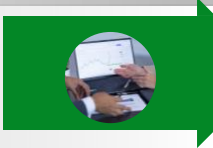
2

Мүліктік пұл туралы келісім-шарттан бас тарту үшін пұл Қатысушысы:

- Мүліктік пұлдан барлық **активтерді** алдын ала **шығаруға**
- Мүліктік пұл туралы келісім-шарттан бас тарту туралы ОК **өтініш беруге міндетті**

1

Қалай мүліктік пұл қатысушысы бола аласыз?

КҚ активтерді есепке алу үшін СКЖ МП тіркеуге өтініш беруі тиіс:

- ✓ Мүліктік пұл коды
- ✓ СКЖ Т+ номері
- ✓ ОК реттеу рәсімімен келісім

2

Мүлікті мүліктік пұлға қандай әдістермен енгізуге болады?

Ақшаны - ОК шотына аудару жолымен
Бағалы қағаздарды - ОБ-ны ASTS+СКЖ-ке аудару арқылы

3

КҚС қалай беріледі?

КҚ активтерді ОК МП енгізген сәтінде «S+» / «I+» / «C+» / «O+» СКЖ КҚС қабылдайды

КҚС саны БШ бүтін оң мәніне сәйкес келеді

4

КҚС қалай өтеледі?

КҚС КҚ бастамасы бойынша немесе ОК бастамасы бойынша өтеледі:

- МП қайта бағалау кезінде. Өтелетін КҚС саны МП бойынша БШ теріс мәнінің абсолюттік шамасына сәйкес келеді
- МП активінен шығару кезінде :
  - Ақшаны қайтару туралы сұраным арқылы ақша
  - МП СКЖ-нен ОБ аудару арқылы «Sg» / «Ig» / «Cg» на ТКС «S+» / «I+» / «C+» / «O+»

Назарларыңызға рахмет!

Қазақстан Республикасы, 050040
Алматы қаласы, Байзақов көшесі, 280
Солтүстік ғимарат
"Almaty Towers" көп салалы кешені,
8-ші қабат
Тел.: +7 (727) 237 5300
e-mail: info@kase.kz
www.kase.kz

FAQ

